

S Z A K M A I B E S Z Á M O L Ó

az Erkel Ferenc Társaság 2024. évi tevékenységéről, programjairól

Az immár több éves hagyomány szerint idén is Gyulán kezdődött az Erkel Ferenc Társaság programsorozata a **Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara** közreműködésével. Január 20-án grandiózus nagyzenekari koncertet adtak a **Gyulai Vigadó** kitűnő akusztikájú hangversenytermében, melynek karmestere ezúttal **Dubóczky Gergely**, hangszeres szólistái **Peták Ágnes** hárfa-, és **Pólus László** csellóművész, házigazda-műsorvezetője pedig Társaságunk képviselőjében e sorok írója volt.

A **Magyar Kultúra Napját** köszöntő polgármesteri beszédet követően a Weiner Leó, Kodály Zoltán és Dohnányi Ernő szimfonikus darabjaiból válogatott műsor mindegyike lelkes ovációra készítette a hallgatóságot, mely szünni nem akaró tapssal köszönte meg az est magas művészi színvonalát: <https://www.youtube.com/watch?v=zGrQwfpRLIw>

Január 21-én az **M5 História** műsora foglalkozott a nemzeti újjászületés hajnalára, Kőlcsey és Erkel Hymnusára: <https://www.youtube.com/watch?v=2V2FsNpE2C8>

Takaró Mihály hetenként jelentkező kulturális magazinjában, a **Könyvjelzőben** február elején **Erkel Ferenc**, majd április 20-án **Egressy Béni** élete volt a fókuszban. E műsorokban Takaró tanár úr beszélgetőpartnere voltam, a második epizódban **Gombos László** zenetörténésszel együtt. Az ősz folyamán a verbunkos korszak képviselőiről szóló adásban pedig **Dombóvári János** nyugalmazott hegedű művész-tanár-igazgató, a Lavotta Kamarazenekar művészeti vezetője, Társaságunk nagyra becsült tagja és **Prof. Dr. Lakner Tamás** karnagy, egyetemi tanár működött közre.

Nemzeti ünnepünkre, március 15-ére a gyulai városvezetés a délelőtti városi ünnepség szónokául kért fel, a műsorban közreműködött **Lux Ádám** Jászai Mari-díjas, érdemes művész, a **Kis Kata Zenekar**, valamint az **Erkel Ferenc Vegyeskar**. https://www.parlando.hu/2024/2024-3/Somogyvary_Akos-Gyula.htm, <https://www.youtube.com/watch?v=gR4up10DWQ>

A délutáni városházi díjátadó ceremóniát követően Társaságunk meghívására a **Pécsi Nostalgia Énekegyüttes** a Liszt-díjas **Kertész Attila** karnagy úr vezetésével adott mindannyiunk számára sokáig emlékezetes műsort:

<https://www.youtube.com/watch?v=FCYCAPVF4aA>

A **Magyar Történelmi és Műfaji Film Alapítvány** évente hirdet Intézményi Dokumentumfilm pályázatot, amelynek keretében a nyertes pályaművet az MTMFA megvalósítja, szoros együttműködésben az azt benyújtó intézménnyel. 2024-ben **Szappanos Gábor** történész-múzeológus sikeres pályázata nyomán az **Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeummal** együttműködve kezdődött forgatás "A gyulai Erkel" munkacímmel a nyár elején. Az éppen ezidőtájt több helyszínen bemutatásra kerülő HYMNUSZ 180 zenei rendezvények azonban tovább, országos horizontúra nyitották a téma feldolgozásának lehetőségét. Majd' tucatnyi forgatási helyszínen,

számos interjú alannyal, neves közreműködőkkel egy mozifilm és egy rövidebb tanórai oktatófilm változat készül nemzeti zeneszerzőnkéről **Váradi János** kreatív producer gondozásában, melynek bemutatása 2025 első félévében várható.

Amint azt a tavalyi beszámolómban jeleztem – szakítva a korábbi, két esztendőnkénti hagyománnyal – az **Erkel Diákünnep**ek rendezői a 2024-es első júniusi hétvégén ismét megszervezték a **jubileumi 30. EDŰ**-t. A fesztivál zsűrijeibe idén is több szakmabéli tagot sikerült delegálnunk, a kórus kategóriában ezúttal **Auth Ágnes** és **Kabdebó Sándor** kollégámmal foglaltunk helyet. <https://www.gyulaihirlap.hu/154864-megnyitottak-az-edu-t>

Az első **HYMNUSZ 180 - Ünnep a magyar romantika zeneszerzőivel** - hangversenyre Gyulán június 14-én került sor. Előtte azonban mintegy tucatnyian ismét "felvirágoztuk" Erkel szobrát a **Gyulai Várfürdőben**, majd **Győrei Zsolt - Schlachtovszky Csaba** "Erkel és a felkelés" könyv bemutatóján vettünk részt a **Mogyoróssy János Városi Könyvtárban**. A mű születését a **Gyulai Várszínház** pályázata inspirálta, adaptációjából színdarab készült. Műfaját tekintve "dalos bohóság két részben", melynek bemutatója Gyulán a várszínházi évad keretében történt a **Debreceni Csokonai Színház** művészei közreműködésével, repertoár darabként pedig őstől Debrecenben tekinthető meg **Zakariás Zalán** rendezésében:

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2024/07/erkel-es-a-felkeles>

Visszatérve nemzeti fohászunk évfordulójára, az első napon a **Városháza Dísztermébe** gyűlt a hallgatóság, **Áchim Erzsébet** és **Schnöller Szabina** hangversenyére. A két – Svájcból érkező, ám Gyulán sokadszor koncertező – művész remekbe szabott zongora-ének kamara estet adott a magyar verbunkos zene korai képviselői: Bihari, Lavotta, Rózsavölgyi, Egressy, Doppler és Allaga, majd a romantika nagy komponistái: Schubert, Liszt és Hubay műveiből. A Hymnuszt ünneplő műsor stílusosan Pikéthý Tibor Improvizáció a himnusz felett c. nagyszabású oeuvre-jével ért véget.

<https://www.gyulatelevizio.hu/2024/06/17/ket-erkel-evfordulora-emlekeztek-gyulan/>

Másnap, június 15-én a **Magyar Zene Háza** szabadtéri színpadán, (<https://drive.google.com/file/d/1m8Xee5g9BZ9z-nvuBcvCNYgGnH-PytOy/view> - a Magyar Történelmi és Műfaji Film Alapítvány felvétele), majd 16-án a **Budakeszi Prohászka Ottokár Gimnázium Auditóriumában** volt HYMNUSZ 180 koncert a **Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara**, az **István Király Operakórus**, a gyulai **Erkel Ferenc Vegyeskar** és a székesfehérvári **Primavera Kórus** közreműködésével, **Dénes István** és jómagam vezényletével. Hangszeres szólóistáink **Nagao Haruka**, **Fahidi Patricia**, **Stankovszky Eszter**, **Kunszeri Márta**, **Gál Károly** és **Rácz János**, énekművészeink **Schnöller Szabina**, **Heim Mercedes**, **Megyesi Zoltán** és **Jekl László** voltak. Erkelé mellett Huber Károly, Doppler Ferenc, Ridley-Kohne Dávid és Egressy Béni művei hangzottak el:

Huber Károly: <https://www.youtube.com/watch?v=ItdASwoaC74> ,

Ridley-Kohne Dávid: <https://www.youtube.com/watch?v=uqyHzHZqTCo>,

Doppler Ferenc: <https://www.youtube.com/watch?v=la8tm-PWZzQ> ,

Egressy Béni: <https://www.youtube.com/watch?v=9LBjLchAPyo> egy-egy művének,

Erkel Szózatának <https://www.youtube.com/watch?v=pzXAsqZMcac>, illetve

Magyar Cantate-jének: <https://www.youtube.com/watch?v=YTrJELO0WLE&t=1s>

felvételei a második, Budakeszi hangversenyen készültek és a Budapesti Filharmóniai Társaság YouTube csatornájának köszönhetően tekinthetők meg.

Itt kell megosztanom az elmúlt esztendő örömteli eseményeként, hogy folytatva a pozitív irányba tartó folyamatot, több következő generációs, tettekre, a művészi pályán már nevet szerzett kiváló kolléga – **Fahidi Patrícia** az Operaház, illetve a Filharmóniai Társaság hegedűművésze, szólamvezetője, koncertmestere (két idei koncertünk hangszeres műveinek felkutatója-előadója), **Schnöller Szabina** és **Kővári Eszter Sára** (opera-, dal-, és oratórium énekművészek; rendszeres közreműködőink), valamint **Gál Csaba** (nagyyszerű békéscsabai zongora-, és kamaraművész-tanár, szintén visszatérő muzikus partnerünk) – saját kezdeményezésükre csatlakoztak az Erkel Ferenc Társasághoz. Ők immáron többedik alkalommal vettek-vesznek részt rangos eseményeinken és egyöntetű elhatározásukkal szeretnék gyarapítani Erkel és kortársaik művészetének ismertségét.

Bár nem tartozik szorosan az éves Erkel-programhoz, ám a résztvevők és a záró Erkel fohász okán bátorkodom megosztani: augusztus 19-én Szent István ünnepének előestéjén, Mátraszentistvánon került sor a Három Falu Temploma felújítást követő megáldási ünnepségén Mozart Requiem-ének előadására. "Felszentelték Mátraszentimre, Mátraszentistván és Mátraszentlászló újjáépített, közös templomát, a Három falu templomát. Küldetésünk megőrizni a keresztény értékrendet, amit az eleink hagytak ránk, emelte ki dr. Simicskó István a köszöntőjében." https://www.heol.hu/helyi-kozelet/2024/08/felszenteltek-a-harom-falu-templomat-a-felso-matraban?utm_source=heol.hu&utm_medium=referral&utm_campaign=ott_own_contextual_12

Egy esztendő kihagyása után ismét muzikus Erkel-ösztöndíjast köszönthettünk november 8-án, nemzeti zeneszerzőnk születésnap rendezvényén; a Gyulai Városháza Dísztermében **Balázs Márk**, a szegedi Gál Ferenc Egyetem Vántus István Zeneművészeti Szakgimnázium zongora tagozatos, 12. osztályos tanulója személyében. Polgármester úr szenedélyesen elkötelezett, ugyanakkor személyes hangvételű beszédben köszöntötte az egybegyűlt hallgatóságot, melyet követően került sor az ösztöndíj átadására: <https://www.beol.hu/helyi-kultura/2024/11/erkel-ferenc-gyula-osztondij>

A ceremónia után kezdetét vette Erkel Ferenc születése 214. évfordulójának ünnepi kamara-hangversenye, melynek ötletgazdája, s egyúttal szólistája **Fahidi Patrícia** volt, aki **Balog Endrével** – mindketten a Magyar Állami Operaház művészei – és **Gál Csaba** művésztanárral működött közre, műsorvezetőként pedig e sorok írója vett részt. A kifejezetten ritkán hallható szerzők között érdemes megemlíteni Singer Ödönt, Ridley-Kohn Dávidot és Szuk Lipótot, akik különböző életrészekben mindhárman Erkel Ferenc közvetlen muzikus társai is voltak.

<https://www.gyulaihirlap.hu/157041-erkel-ferenc-szuletesenek-214-evfordulojat-hangver>

<https://www.gyulatelevizio.hu/2024/11/11/erkel-ferencre-emlekeztek-gyulan/>

<https://www.youtube.com/watch?v=gOYmrCdx3o>

Az évfordulós események végső állomására a svájci Emmenbrücke-ben, a TonArt Bruder Klaus 2024 rendezvény hat eseményből álló sorozatának utolsó hangversenyén került sor. Ennek művészeti vezetője több esztendeje **Áchim Erzsébet**,

aki Európa számos országából – így természetesen Magyarországról is – szervezi a meghívott előadókat. A november 29-i esten a romantika három zseniális komponistája – Erkel Ferenc, Liszt Ferenc, és – halálának 100. évfordulóján – Giacomo Puccini életműve került fókuszba prezentációkkal, élőzenei betétszámokkal és vetítéssel. Nemzeti zeneszerzőnknek nekem volt lehetőségem bemutatni, Lisztről **Schnöller Szabina** beszélt, aki több ízben énekes közreműködőként is megajándékozta a hallgatóságot. Áchim Erzsébet pedig – sokoldalúan lenyűgöző orgona-, és zongorajátékán túl – közelmúltbeli személyes élményeit osztotta meg Puccini művészi pályájáról. Hangszeres művészként közreműködött továbbá a bukaresti születésű, Európa több országában koncertmesterként is ismert **Alin Velian** hegedűn és a svájci csellista-zeneszerző **Felix Schüeli**. Hallgatóságunk – a tervezetnél némileg hosszabbra sikerült előadás ellenére – sokszorosan fejezte ki háláját és megelégedését a hallottak-látottak után.

A 2024-es esztendő programjainak megvalósulásáért ezúton is kifejezem köszönetemet a **Magyar Művészeti Akadémiának**, **Gyula és Budakeszi Város** vezetésének, **Dr. Batta Andrásnak**, a **Magyar Zene Háza** igazgatójának, **'Sigmund Bertalannak**, a **KesziKult Erkel Ferenc Művelődési Központ** ügyvezető igazgatójának, **Tóth László** elnök úrnak és a **Budapesti Filharmóniai Társaság** tagságának, **Dénes István** Liszt-díjas karmesternek, **Schnöller Szabina**, **Heim Mercedes**, **Megyesi Zoltán**, **Jekl László** ének-, **Áchim Erzsébet** zongora-, **Fahidi Patricia** hegedű-, és **Gál Csaba** zongoraművészeknek, a gyulai **Erkel Ferenc Vegyerkarnak**, a székesfehérvári **Primavera Kórusnak**, **Szappanos Gábornak**, az Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum történész-múzeológusának, **Váradi Jánosnak**, a Magyar Történelmi és Műfaji Film Alapítvány kreatív producerének, a **DUNA Televízió** és az **MTVA M5** csatorna műsorszerkesztőinek és stáb-tagjainak, a **GYULA TV**-nek és **Csiszér Áron** főszerkesztőnek, **Kun Miklós** igazgató úrnak a Gyulai Várfürdő vezetőjének, **Mocsár-Pörjés József** főszerkesztőnek, a **Mogyoróssy János Városi Könyvtár** dolgozóinak és közvetlen munkatársaimnak: **Dézi János** alelnökünknek, **Sós Judit** titkárunknak, **Perlaki Attila** karnagy úrnak, továbbá gyulai és budakeszi partnereinknek, a **Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségében** dolgozó kollégáimnak, különösen **Auth Ágnes**nek és **Kabdebó Sándornak**, valamint a hangversenyeinken közreműködő **Művész Barátainknak**, végezetül pedig **Zelinka Tamásnak** és az általa szerkesztett **Parlando** Zenepedagógiai folyóiratnak!

Gyula-Budapest, 2024. Karácsonyán

